Recensie: Saturday Night Fever ****

Theater aan de Parade
zondag 29 september 2024

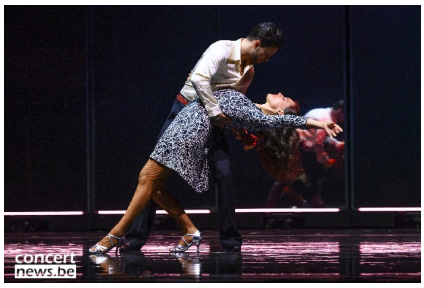

foto © Roy Beusker

Recensie:
Iconisch, dat is het minste wat je kan zeggen over Saturday Night Fever, de film uit 1977 met John Travolta in de hoofdrol. Vooral die danspose met één arm in de lucht op een kleurrijke dansvloer waar licht uitkomt, blijft op het netvlies gebrand. De film had een grote impact. Hij zorgde ervoor dat discomuziek aan populariteit won. In 's-Hertogenbosch ging de tourproductie van de musical die in 1998 het levenslicht zag in première. Negen jaar nadat ze al het podium met elkaar deelden in 'Heerlijk duurt het langst', tekenen Buddy Vedder en Esmée Dekker deze keer voor de hoofdrollen in voor hen beiden opnieuw een De Graaf & Cornelissen Entertainment-productie. Er is geen discovloer te zien in het decor van Marjolein Ettema en dat vinden we een goede keuze. Als decorontwerpster hoef je namelijk niet de platgereden paden te bewandelen en aan de clichématige verwachtingen van een deel van het publiek te voldoen.

Wel legt ze een shiny dancefloor en maakt ze gebruik van staande langwerpige spiegels, die samen met een podium voor de dj en enkele zwarte zetels het decor van de kleurrijke discotheek vormen maar ook als spiegel voor het publiek fungeren. Voor Tony wordt een spiegel een handig instrument om zich voor om te kleden in zijn kamer, dan weer zien we er verschillende aan elkaar gezet worden als spiegelmuur in de repetitieruimte.
Figuurlijk staat de spiegel in deze Saturday Night Fever niet alleen symbool voor het narcisme van het hoofdpersonage maar ook voor de zoektocht naar zichzelf en de man die hij wil worden terwijl Marjolein Ettema met haar zwart-witte scenografische benadering de beklemmende tijdsgeest van de jaren '70 goed weet te vatten en lekker contrasteert met de kleurrijke discolichten waar Tony en co naartoe gezogen worden om te kunnen ontsnappen aan de grauwe werkelijkheid. De samenleving van toen voelt dan ook soms aan als een gevangenis waarin de personages zitten, wat ook te horen is in de zin 'Je zit gevangen, je wilt ontsnappen maar niemand zegt je hoe.'
Verder maakt Marjolein Ettema gebruik van de skyline van NY, een anonieme grootstad waar raciale issues de kop op steken, waar er veel armoede is door de werkloosheid en de moeilijke macro-economische context waar die in verkeert. We zien en horen in de vertaling en bewerking door Florus van Rooijen hoe vrouwen nog moeten opkomen voor hun rechten wanneer ze ongewenst zwanger geraken en dat een risico blijkt in een katholieke maatschappij die abortus verbiedt. We zijn aanbeland in een samenleving vol mensen die zich afvragen of ze wel een toekomst hebben. De discotheek en het dansen worden dus een uitlaatklep voor Tony, elk weekend. En hij ziet zijn kans schoon om mee te doen aan het 'Out of this World Dance Contest'

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

waar een geldprijs aan vasthangt. Een wedstrijd die ie eerlijk wil zien verlopen. Tony volgt dus wel degelijk een moreel kompas.

Marjolein Ettema slaagt er dankzij het decor- en lichtontwerp (voor dat laatste tekende Niek Vos) in om een kaal podium te gebruiken zodat tijdens confronterende scènes Tony en zijn ouders elk van bovenuit in een vierkant belicht worden. Hoewel ze een gezin vormen, staan ze apart in een vierkant, los van elkaar. Een sterk beeld levert dat op omdat Tony en zijn moeder slachtoffer zijn van intrafamiliaal geweld. De vader is zijn werk kwijt, kiest op zijn beurt aan escapisme door in de alcohol te vliegen, en haalt niet zelden zijn riem boven om zijn kind en vrouw te slaan. Wanneer Frank jr. (David Van den Tempel), Tony's broer, het priesterambt heeft opgegeven, lijkt de mislukking van dit gezin helemaal compleet. Tony's vader (Raymond Paardekooper) wil dat Tony meer van zijn loon afdraagt. De jongeman heeft net opslag gekregen: 5 dollar wat peanuts is.

Een andere rode draad doorheen Saturday Night Fever is de ongewenste zwangerschap van Pauline. Bobby raakt er helemaal radeloos van. Hij wil dat ze abortus pleegt maar stoot op haar veto en dat van haar en zijn katholieke ouders. Hij zal met haar moeten trouwen om haar niet te schande te maken, maar dat wil ie niet. 'Reddeloos' ('Tragedy' van The Bee Gees) mag Michael Muyderman als Bobby feilloos zingen in het tweede bedrijf waar ie een stevig applaus voor ontvangt.

De vrouwen in Saturday Night Fever zijn dan weer op zoek naar hoe ze met mannen moeten omgaan, zich gedragen als slet of net. Tony zelf heeft vooral mannen als vrienden. Hoewel hij een goede danser is en door Annette (Gina Bentvelsen) gevraagd wordt om met hem te dansen, slaagt ie er niet goed in om met vrouwen te connecteren. Annette wil seks met hem, hij wijst haar af en ruilt haar in voor Stephanie (Esmée Dekker) die betere dans skills heeft en waarmee hij denkt een grotere kans te maken om de wedstrijd te winnen. Hij maakt meer dan alleen maar dansmoves naar haar, die zij constant afwijst. Ze heeft zich namelijk weten op te werken, en wil geen stap terug zetten door voor hem te gaan maar zal uiteindelijk hem wel toelaten in haar leven als een vriend wanneer ie haar wil volgen en ook zijn geluk probeert te zoeken in Manhattan.

Wanneer Annette door Tony afgewezen wordt, mag Gina Bentvelsen bijzonder gevoelig 'Ik wil jou alleen' ('If I can't have you') zingen. Dat doet ze zo doorleefd dat ze daar terecht een bijzonder overtuigd en luid applaus voor krijgt. Buddy en Esmée brengen in het tweede bedrijf dan weer een prachtig duet met 'Veel meer dan vriendschap' op de tonen van 'More than a woman' dat zowel in het eerste als het tweede bedrijf te horen is, en wat ons betreft net een keer te veel passeert in deze musical. En met 'Jong als ik was' ('What kind of fool') mag Esmée andermaal schitteren. Veel gevoel steekt ze in de song. Schijnbaar moeiteloos haalt ze daarbij de hoge noten van het mooie lied dat ze zachtjes neerlegt.

Zeker, Saturday Night Fever is ook gewoon een heerlijke guilty pleasure discofeestje dat met 'Laat me dansen' een geweldige pauzenummer kent waarin we Buddy als Tony gelift zien worden terwijl de rest van de cast in verschillende cirkels rond hem staat. Het doet zelfs wat Béjartachtig aan. De dialogen vinden we echter soms geforceerd en ook al was ik een van de weinige Vlamingen in de zaal, een quote als 'Ik ben zo geil als een pak boter op Haïti' werkte niet alleen bij mij niet, het viel ook op een koude steen bij het nochtans verder enthousiaste Nederlandse publiek. Niet alles werkt dus. De humor die scoort dan weer wél wanneer Frank jr. aan zijn broer zegt dat ie het priesterschap heeft opgegeven bijvoorbeeld. 'Jezus Christus!' reageert Tony dan waarop Frank jr. droogjes antwoordt: 'Ja, die ja.'

De scenografie, tussen uitgepuurd minimalisme - dat al een tijdje in zwang is in Londense producties onder andere - met een quasi leeg podium waar enkel wit licht gebruikt wordt, en het contrast met de uitbundige kleuren en spiegels pakt bijzonder goed uit. En voor wie houdt van een streepje mannelijk bloot is er nog Vedders strakke lichaam dat ie enkele keren voor de spiegel checkt.

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.

Saturday Night Fever, geregisseerd door Martin Michel, onder muzikale leiding van Steven van Gool en Mark Kuypers (die laatste stond ook in voor de arrangementen), is kortom een kleurrijk discofeestje, gechoreografeerd door Chiara Re. De hitmusical kent een donker randje maar eindigt hoopvol wanneer er zich een nieuw begin aankondigt voor enkele personages.

< Bert Hertogs >

Saturday Night Fever tourt nog t.e.m. eind maart 2025 langs de Nederlandse theaters. Voor de Vlaamse musicalfans is 's-Hertogenbosch (t.e.m. 3 oktober 2024), Tilburg (11 tot 15 december 2024) en Breda (26 november – 1 december 2024) wellicht het dichtst bij.

Dit artikel en zijn foto zijn auteursrechtelijk beschermd.
Herdistributie zonder schriftelijk akkoord is verboden.
This article and its picture are copyrighted.
No redistribution allowed.